

Onderwijsjaarverslag

PCPOW

2017-2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Bovenschoolse scholing
3. Persoonlijke scholing (masteropleidingen)
4. Kenniskringen PCPOW
5. Schoolontwikkeling en scholing
6. Functiemix / specialisten LB
7. Eindresultaten scholen
8. Toezicht onderwijsinspectie
9. Voortgang leerlingen na 3 jaar VO
10. Tussentijdse resultaten en trends
11. Opleidingsschool en 'Samen leren'
12. Vooruitblik

Communicatie

Toon van Velzen	25 september 2018	Opstellen concept
CvB	24 september 2018	Ter vaststelling
DIRB	27 september 2018	Ter kennisname/bespreking
RvT	15 oktober 2018	Ter kennisname
GMR	oktober/november 2018	Ter kennisname/bespreking
Website	Oktober/november 2018	

1. Inleiding

In dit document beschrijft PCPOW de onderwijskundige ontwikkelingen en onderwijsresultaten van de scholen en de stichting in het schooljaar 2017-2018.

Naast de onderwijskundige ontwikkelingen worden ook de scholing en ontwikkeling van de individuele medewerkers vermeld. Deze scholing en ontwikkeling staan in relatie tot onze beleidsvoornemens uit het strategisch beleidsplan 'Meer dan het gewone', waarbij ook een relatie is gelegd met de educatieve agenda Onderwijs 2032. In deze agenda staan de vaardigheden vermeld die leerlingen in de toekomst moeten beheersen, de zogenoemde 21st century skills. Hierbij wordt meer nadruk gelegd op een onderzoekende, ondernemende en ontdekkende houding bij leerlingen en is er aandacht voor wetenschap en technologie, breinleren, samenwerken, cultuureducatie en keuzevrijheid voor kinderen. Naast deze vaardigheden is ook talentontwikkeling een belangrijk onderwerp.

Verder worden in dit document de kenniskringen vermeld. PCPOW is een lerende organisatie en leren van elkaar is hierbij een belangrijk onderdeel.

Tenslotte komt het project 'Samen leren' aan bod. Het traject 'Samen leren' is een samenwerking met SCO Delft, Octant Pijnacker-Nootdorp en Hogeschool Inholland Den Haag. Ook dit project sluit aan bij beleidsvoornemens uit het strategisch beleidsplan en de eisen die vanuit de overheid aan het onderwijs gesteld worden.

2. Bovenschoolse scholing

Op vrijdag 29 september 2017 heeft de PCPOW studiedag 'Breinbrekend Leren' plaatsgevonden. De organisatie was in handen van Novilo opleidingen welke gespecialiseerd is in het aanbieden van kenniscolleges. De spreker tijdens de studiedag was Margriet Sitskoorn, hoogleraar klinische neuropsychologie aan de Universiteit van Tilburg. Een groot aantal workshops hadden een link met het leren en met breinontwikkeling.

De studiedag werd bijgewoond door de ruim 400 medewerkers van PCPOW. De dag werd hoog gewaardeerd door de medewerkers, waarbij met name de spreker door de deelnemers als zeer inspirerend werd ervaren. Hoe ons brein werkt en hoe wij invloed kunnen hebben op onze motivatie en zin in werk, was voor velen een ey-opener.

Verder is in september PCPOW i.s.m. WSKO gestart met de cursus Oriëntatie op Leiderschap. Deze cursus is gegeven door een directeur van WSKO en een directeur van PCPOW. In totaal hebben 11 medewerkers vanuit PCPOW hieraan deelgenomen.

Tenslotte hebben diverse leerkrachten van verschillende scholen de Kanjertraining gevolgd. Een training om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te versterken. Er hebben hieraan 18 leerkrachten aan deelgenomen.

Omdat er de afgelopen jaren veel nieuwe leerkrachten zijn gestart die hierin nog niet geschoold zijn, is besloten de training voor licentie A bovenschools te organiseren. Er hebben hieraan vier scholen en achttien leerkrachten aan deelgenomen.

2.1 Wetenschap en technologie

PCPOW heeft met andere besturen in het Westland een convenant gesloten met als doel techniek en wetenschap meer een plaats te geven in het onderwijsaanbod op de school. De scholen hebben een coördinator aangesteld. Deze schept de voorwaarden voor de collega's om kwalitatief goede technieklessen te kunnen geven. Tevens is het ontwikkelen van een eigen schoolvisie een doel.

De scholen kunnen ondersteuning aanvragen bij de projectleider Wetenschap en Techniek. Deze is aangesteld door de gemeente en de gezamenlijke besturen.

2.2 Cultuuronderwijs

De scholen hebben het aanbod van Cultuurweb voortgezet. Het doel is de leerlingen meer in aanraking te laten komen met cultuur en het cultuuronderwijs te professionaliseren. Om een goede doorgaande lijn in de scholen te implementeren hebben alle leerkrachten de opleiding interne cultuur coördinator gevolgd.

3. Persoonlijke scholing (masteropleidingen)

PCPOW hecht groot belang aan persoonlijke ontwikkeling. Naast cursussen en korte opleidingen volgt een deel van de medewerkers ook een masteropleiding.

Dit schooljaar volgden 4 leerkrachten individueel een master opleiding. Dit waren de masters: Gedrag, Taal en Leren innoveren.

Daarnaast hebben afgelopen jaar twee lerarenduo's hun master succesvol afgerond. Deze leerkrachten hadden als duo deelgenomen aan het VierSlagLeren, hierbij volgde een ervaren leerkracht samen met een startende leerkracht een master. Een duo was afkomstig van het Kompas, zij volgden samen de master Leren innoveren. Het andere duo was afkomstig van de Pieter van der Plas en de Prins Willem-Alexander te 's-Gravenzand, zij volgden de master Educational needs.

Daarnaast is PCPOW en WSKO in het voorjaar gestart met de werving van leerkrachten voor de Teambeurs. Een nieuwe subsidie die bestaat uit bekostiging van de studie en vervanging en een extra subsidie voor het jaar na de afronding van de opleiding. Deze laatste subsidie is bedoeld om de borging van een ingezette onderwijsontwikkeling n.a.v. het onderzoek te versterken.

Er hebben zich 12 leerkrachten aangemeld vanuit PCPOW die in 6 duo's een onderzoek gaan doen voor hun master Educational Needs. Dit traject is samen met de Hogeschool Utrecht opgezet.

Tenslotte hebben zich twee medewerkers vanuit PCPOW aangemeld voor de opleiding directeur primair onderwijs Basisbekwaam. Deze opleiding is een initiatief van 5 gezamenlijke PC-besturen uit de regio en wordt verzorgd door Penta Nova. De deelnemers vanuit PCPOW zijn een startende directeur en een bouwcoördinator.

4. Kenniskringen

PCPOW hecht waarde aan het leren van elkaar. Er zijn zeven kenniskringen actief.

Het doel van de kenniskringen is het uitwisselen van ervaringen met collega's van andere scholen over een bepaald vakgebied. Deze uitwisseling moet ertoe bijdragen dat de schoolontwikkeling op de diverse scholen versterkt wordt.

Daarnaast weten leerkrachten van verschillende scholen elkaar ook makkelijker met hun vragen vinden. Er ontstaat op deze wijze niet alleen een lerende school, maar ook een lerende organisatie.

In het komende schooljaar zal onderzocht worden op welke wijze er meer verbinding en verdieping kan worden gerealiseerd tussen de verschillende kenniskringen. Zijn er gezamenlijke thema's te organiseren of gezamenlijke conferenties of studiemomenten in te bouwen? PCPOW acht te tijd rijp om een nieuwe stap te zetten in het samen leren.

De zeven kenniskringen zijn:

- Groep 1-2
- Rekenen
- Taal/lezen
- Interne begeleiding
- ICT
- Begaafdheid
- Gedrag

4.1 Kenniskring groep 1-2

Deze kenniskring werd voorbereid door 3 leerkrachten. Er is bewust gekozen om steeds op verschillende scholen bijeen te komen. Op deze wijze kan er ook in de groepen worden gekeken. Er hebben dit jaar 3 bijeenkomsten plaatsgevonden. De onderwerpen waren:

- Digitale onderwijsmiddelen: welke toepassingen kun je gebruiken met apps, het digibord en je tablet?
- Sociaal emotionele ontwikkeling: Hoe kun je sociaal emotionele ontwikkeling ondersteunen middels gebruik van het prentenboek en coöperatieve werkvormen?
- Hoe kleuterbrein: Onder leiding van een externe deskundige het onderwerp "hoe werkt het kleuterbrein?" aangeboden.

4.2 Kenniskring rekenen

Deze kenniskring werd geleid door drie rekenspecialisten. Er hebben 2 bijeenkomsten plaatsgevonden. De onderwerpen waren:

- Voorkomen van (ernstige) rekenproblemen – 7 aanraders
- Werken met passende perspectieven

De drie leerkrachten die deze kenniskring leiden hebben zelf steeds een onderdeel voor hun rekening genomen.

4.3 Kenniskring taal/lezen

De kenniskring taal/lezen kwam twee keer samen. Een werkgroep bestaande uit specialisten taal droeg zorg voor de agenda en gaf leiding aan de bijeenkomsten. De volgende onderwerpen zijn aan de orde gekomen:

- Leeslijn en Veilig Leren Lezen
- Het voeren van leesgesprekken

Een taalspecialist heeft een presentatie gegeven over het voeren van leesgesprekken volgens Aiden Chambers.

4.4 Kenniskring Interne leerlingbegeleiding

De onderwerpen droegen met name de IB'ers zelf aan. Daarnaast zijn er momenten dat scholing werd gegeven door een van de deelnemers of door een externe deskundige. In het schooljaar 2016-2017 zijn er drie bijeenkomsten geweest. De organisatie was dit schooljaar in handen van de bovenschools IB'er Ellen Looijen.

De volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- School 's Cool, begeleiding aan leerlingen bij de overstap naar het Voortgezet onderwijs.
- Digitaal afnemen Cito toetsen
- Perspectief op School (POS), nieuwe werkwijze om het schoolondersteuningsplan op te stellen.
- Het inkopen van onderzoek
- Groeidocument voor leerlingen met extra ondersteuning
- Bezoek vanuit Vitis Welzijn
- Gedragsgroep, toelichting over de werkzaamheden van deze groep

Het resultaat van deze kenniskring is dat IB'ers hun kennis en ervaringen kunnen delen en dat zij makkelijker en vaker gebruik maken van elkaars deskundigheid.

4.5 Kenniskring begaafdheid

De kenniskring begaafdheid kwam dit jaar twee keer samen. De werkgroep bestond uit twee leerkrachten. De onderwerpen werden door de deelnemers gepresenteerd. Daarnaast werd de kenniskring bezocht door Stichting iQ.

De volgende onderwerpen zijn het afgelopen jaar aan de orde gekomen:

- Projecten vanuit het wetenschapsknooppunt Leiden
- Werken met de tool app vanuit het wetenschapsknooppunt Utrecht
- Werken met denkprofielen Stichting Leerplanontwikkeling

4.6 Kenniskring ICT

De kenniskring ICT staat onder leiding van Gerrit Aalbrecht, bovenschools ICT'er. Er waren dit schooljaar vijf bijeenkomsten.

Er is afgelopen jaar veel gesproken over de voorbereiding, impact en maatregelen die te maken hebben met de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018.

Andere onderwerpen:

- Gepersonaliseerd leren: welke systemen zijn er, wat zijn de voor- en nadelen.
- Welke taken hebben de ICT-ers binnen de scholen en hoe is de facilitering hiervan.
- Kennisdeling over "Leren programmeren".
- Brainstorm over het idee "Op weg naar één device per leerling".
- Brainstorm en discussie over de mogelijkheden om documenten op te slaan in de cloud.
- In het kader van het verhuizen van documenten naar de cloud, is er op een school een pilot gestart met SharePoint.
- Workshop Chromebooks en Google Classroom
- Single-sign-on voor Chromebooks voor educatieve software en opslag van documenten. Dit wordt beheerd door Heutink ICT.

Mogelijke vernieuwingen worden eerst in de kenniskring besproken.

Vervolgens wordt een aantal vernieuwingen vanuit het bestuurskantoor aangestuurd (bijvoorbeeld AVG, Single-sign-on in Chromebooks).

Andere vernieuwingen zijn individuele keuzes van scholen en worden stapsgewijs ingezet (geen revolutie, maar evolutie), waarbij de visie van de verschillende scholen de snelheid bepaalt.

4.7 Kenniskring Gedrag

De kenniskring gedrag kwam dit jaar twee keer jaar samen. De werkgroep bestond uit drie leerkrachten. Dit jaar is er een gasstspreker uitgenodigd en is de kenniskring op conferentie geweest.

De volgende onderwerpen zijn de orde gekomen:

- Didactiek gedrag o.l.v. Ulbe Spaans
- Conferentie Gedragsproblemen in de klas 4.0

5. Schoolontwikkeling en scholing

5.1 Passend onderwijs

De invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 betekende dat de scholen meer toegerust moesten worden om leerlingen met een ondersteuningsvraag op te vangen. Alle scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel geeft aan welke specifieke ondersteuning een school kan bieden. De scholen ontvingen een budget om zelf de lichte ondersteuning, zogenoemde lichte arrangementen, aan te bieden of in te kopen. Voor de zwaardere arrangementen konden de scholen een beroep doen op het samenwerkingsverband. Om scholen in deze taken te ondersteunen is de inzet van een bovenschools IB'er het afgelopen jaar voortgezet.

5.2 Schoolplan 2015-2019

Elke school heeft een schoolplan waarin de beleidskeuzes voor 4 jaar vermeld staan. Het huidige schoolplan omvat de periode 2015-2019. De aandachtsgebieden die de komende jaren aan de orde komen zijn: wetenschap en technologie, educatief partnerschap ouders, cultuur, digitaliseren onderwijsaanbod, begaafdheid, eigenaarschap leren meer bij leerlingen leggen, samenwerkend leren, vormgeven lerende organisatie waarbij leerkrachten meer gebruik maken van elkaars deskundigheid en leren van elkaar, meer groepsdoorbrekend werken.

De scholen stellen zelf prioriteiten welk van bovenstaande aandachtsgebieden meer de aandacht krijgen. Een onderdeel van het schoolplan is het jaarplan. Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 is dit jaarplan door de directeur geëvalueerd en is het jaarplan 2018-2019 zo nodig aangepast opgesteld.

5.3 Sociaal emotionele ontwikkeling

Alle scholen werken met een methode sociaal emotionele ontwikkeling. Verder hanteren de scholen een leerlingvolgsysteem waarbij het welbevinden van de leerling in kaart wordt gebracht.

Tenslotte hebben alle scholen een pestprotocol. De methodes voor de sociaal emotionele ontwikkeling zijn preventief. Mochten er zich toch situaties van pesten voordoen dan treedt het pestprotocol in werking. Sinds het schooljaar 2016-2017 zijn de scholen verplicht jaarlijks een veiligheidsmonitor af te nemen voor leerlingen uit de bovenbouw. De scholen van PCPOW hebben deze veiligheidsmonitor in het voorjaar van 2018 voor de leerlingen van de bovenbouw afgenomen. De resultaten van de veiligheidsmonitor moeten jaarlijks digitaal worden aangeleverd bij de schoolinspectie.

6. Functiemix en specialisten LB

Elke school heeft een functiehuis opgesteld waarin vermeld staat welke specialisten (leerkrachten in de LB-schaal) de school nodig heeft. De scholen kunnen hierin verschillen. Dit heeft te maken met onderwijskundige keuzes die een school maakt. Alle scholen hebben een IB'er en een ICT'er.

De IB'ers zijn allen LB-leerkracht. Dit geldt voor een deel van de ICT'ers. Naast deze specialisten zijn er de specialist gedrag, rekenen, taal/lezen, cultuur, begaafdheid, organisatie (MT), leren/begeleiden, het jonge kind en bewegen. Om als specialist in de LB-schaal aangesteld te worden moet aan de volgende eisen worden voldaan:

- de functie staat in het functiehuis van de school,
- in het bezit of studerend voor een masteropleiding of opleiding(en) hieraan gelijk,
- een coachende rol uitvoeren in de school,
- verantwoordelijk voor een vakgebied,
- ambassadeur van de school zijn.

De specialisten worden op hun school ingezet in een bepaald vakgebied, waarover zij de verantwoordelijkheid dragen. Zij houden de grote lijn in het oog, komen met nieuwe initiatieven en begeleiden leerkrachten.

Tabel 1: Overzicht van de verschillende specialisten

(peildatum 1-8-2018)

School/Specialist	DIA*	PIE	HOE	KOM	REH	DGO	BLI	OUV	PWL	KJS	PMS	WEG	KAM	PWG
MT	3	2		2	1	1	1	1			1	2	3	2
IB	5	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	3	2
ICT		1		1	1	1	1	1	1			1	1	1
Taal/lezen		1					2	2					1	1
Rekenen							1		1					1
Gedrag	1	1	1	1		1	1	1	1			1		1
Cultuur								1						1
Begaafdheid							1		1					
Leren/begeleiden													1	
Het jonge kind										1				
W&T		1					2		1					
Overige		1		1									1	1
Totaal lb/lc	9	7	2	4	3	4	11	8	6	2	2	5	10	10
Totaal la/lb/lc	53	37	14	19	16	19	27	34	15	17	18	19	47	35
% LB	17%	19%	14%	21%	19%	21%	41%	24%	40%	12%	11%	26%	21%	29%

*) voor SBO DIA betreft het de LC-functie

*) Op KOM, PWG en PIE en zijn er LB-leerkrachten die voor twee onderdelen specialist zijn.

Conclusie: Op een totaal van 370 leerkrachten hebben 83 leerkrachten een functie LB/LC, 22,4%. Landelijk was dit op 1 oktober 2016 26,0%. PCPOW loopt hier dus op achter.

Het aantal LB leerkrachten in vergelijking met vorig jaar is gestegen van 74 naar 83, maar omdat aantal leerkrachten gestegen is van 332 naar 370 leerkrachten is het percentage LB-leerkrachten maar heel licht gestegen. De stijging is van 22,3% naar 22,4%.

7. Eindresultaten scholen (Centrale Eindtoets)

7.1 Doelstelling: PCPOW streeft ernaar dat scholen een voldoende score behalen. Tot 2013 scoorde gemiddeld 5 scholen jaarlijks een onvoldoende. Het streven is dit te beperken tot nul scholen per jaar, waarbij opgemerkt moet worden dat er altijd een keer een school minder jaar heeft. Als een school een onvoldoende haalt, is het doel een jaar later weer een voldoende te halen. Als dit een tweede jaar op rij plaatsvindt wordt er ingezet op een verbetertraject.

Daarnaast streeft PCPOW ernaar dat minimaal twee scholen jaarlijks een excellente score (++) behalen.

Overzicht resultaten Centrale eindtoets van de afgelopen 6 jaar

School	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PIE	-	+	+	+	++	++
HOE	-	-	+	+	++	++
KOM	+	+	+	+	+	-
BLI	-	+	+	+	+	+
REH	++	++	+	++	+	+
DGO	+	+	+	+	-	++
OUV	+	+	+	+	+	+
PWL	++	-	++	+	-	-
KJS	++	+	+	+	+	-
PMS	+	-	+	+	++	+
WEG	+	-	+	++	+	+
KAM	-	-	+	+	-	-
PWG	+	+	+	-	+	+

- = onvoldoende (onder de ondergrens)

+ = voldoende

++ = goed (boven de bovengrens)

Conclusie:

Een school die de afgelopen drie jaar minimaal één keer een voldoende score heeft behaald, krijgt van de schoolinspectie het predicaat voldoende.

Een school die drie jaar achtereen een onvoldoende behaalt, krijgt van de inspectie het predicaat zwak of zeer zwak.

Zoals in de tabellen te lezen is, hebben alle scholen een voldoende beoordeling ontvangen van de schoolinspectie.

De KAM en PWL hebben afgelopen jaar voor het tweede jaar op rij een onvoldoende eindresultaat behaald. Beide scholen hebben in juni 2018 een start gemaakt met een verbetertraject. Dit traject wordt begeleid door een onderwijsadviesbureau.

Er wordt met de scholen die een eerste jaar een onvoldoende scoren overlegd om te achterhalen wat hiervan de reden is. Lag dit in de lijn der verwachting of niet? Daarnaast wordt er ook een prognose gedaan aan de hand van de huidige groep 7. Welk resultaat verwacht de school in 2018?

Zo nodig zal ook deze school een verbetertraject inzetten, zoals afgelopen jaren op verschillende scholen succesvol heeft plaatsgevonden. PCPOW kiest er bewust voor om niet pas na twee onvoldoende jaren in actie te komen, maar zo nodig direct na het eerste jaar.

Resultaten 2018

Centrale eindtoets Cito

2018	% gewichten	ondergrens	gemiddelde	bovengrens	schoolscore	
PWG	3,33 %	534,8	536,8	538,8	538,2	+
PWL	12,35	533,4	535,4	537,4	532,0	-
DGO	2,93 %	534,8	536,8	538,8	539,9	++
KJS	5,50 %	534,3	536,3	538,3	533,2	-

Centrale eindtoets IEP

2018	% gewichten	ondergrens	gemiddelde	bovengrens	schoolscore	
PIE	3,55 %	79,4	81,4	83,4	87,5	++
HOE	25,15 %	76,1	78,1	80,1	82,2	++
KOM	7,14 %	79,1	81,1	83,1	78,2	-
PMS	12,43 %	78,2	80,2	82,2	80,3	+
WEG	9,56 %	78,5	80,5	82,5	80,3	+
KAM	4,34 %	79,4	81,4	83,4	79,0	-

Centrale eindtoets Route 8

2018	% gewichten	ondergrens	gemiddelde	bovengrens	schoolscore	
OUV	9,43 %	202,1	210,2	218,2	210,6	+
BLI	13,96 %	199,7	207,7	215,7	200,9	+
REH	23,91 %	194,9	202,9	210,9	202,0	+

7.3 Resultaten van de verschillende eindtoetsen in 2018

Voor de afname van de Centrale Eindtoets hebben de scholen de keuze uit de Centrale Toetsen van Cito, IEP en Route 8. De Centrale Eindtoets is verplicht voor alle scholen van basisonderwijs. Het SBO neemt deze toets niet af. De scholen is de ruimte gegeven zelf een keuze te maken uit een van deze drie toetsen.

Tabel 3: Centrale eindtoets Cito

2017	% gewichten	ondergrens	gemiddelde	bovengrens	schoolscore	
PWG	2 %	534,9	536,9	538,9	536,5	+
REH	22 %	531,8	533,8	535,8	535,7	+
DGO	2 %	534,9	536,9	538,9	532,3	-
KJS	5 %	534,5	536,5	538,5	535,6	+

Tabel 4: Centrale eindtoets IEP

2017	% gewichten	ondergrens	gemiddelde	bovengrens	schoolscore	
PIE	3 %	79,6	81,6	83,6	85,0	++
HOE	23 %	76,4	78,4	80,4	81,9	++
KOM	6 %	79,1	81,1	83,1	81,7	+
PMS	14 %	77,9	79,9	81,9	82,7	++
WEG	9 %	78,8	80,8	82,8	78,8	+
KAM	4 %	79,4	81,4	83,4	77,9	-

Tabel 5: Centrale eindtoets Route 8

2017	% gewichten	ondergrens	gemiddelde	bovengrens	schoolscore	
OUV	10 %	197,0	205,0	213,0	210,0	+
PWL	10 %	197,0	205,0	213,0	180,8	-
BLI	12 %	195,8	202,8	210,8	202,6	+

Toelichting:

- Het percentage gewichtenleerlingen bepaalt de norm. Gewichtenleerlingen zijn leerlingen van laagopgeleide ouders en/of ouders afkomstig uit een niet-westers land.
- Een school die onder de ondergrens scoort ontvangt een onvoldoende beoordeling (-).
- Een school die boven de bovengrens scoort heeft dat jaar een excellente score behaald (++)

7.3 Conclusie resultaat centrale eindtoets

In het schooljaar 2017-2018 hebben negen scholen een voldoende score behaald en vier scholen een onvoldoende score. Drie scholen hebben een zogenaamde excellente score behaald.

8. Resultaten n.a.v. inspectie toezicht

8.1 Toezicht onderwijsinspectie

In het 2017 heeft de inspectie het verificatie onderzoek gedaan voor PCPOW. Verschillende scholen zijn hiervoor bezocht. Naast een beoordeling t.a.v. de scholen is gekeken of het bestuur van PCPOW voldoende zicht heeft op de kwaliteit van de scholen. De conclusie is dat middels rapportages en overleggen met de directies het bestuur een goed zicht heeft op de scholen.

De onderstaande scholen zijn op de onderzochte indicatoren met een voldoende of goed beoordeeld. Uitzondering is de in 2016 gestarte Schakelklas. Deze Schakelklas is onder verantwoordelijkheid van de drie grote schoolbesturen gestart, waarbij PCPOW als penvoerder optreedt. Dit laatste betekent PCPOW de gesprekspartner van de inspectie is inzake het toezicht en dat PCPOW ook verantwoordelijk wordt gehouden voor de kwaliteit op de Schakelklas. De inspectie ziet de Schakelklas als een onderwijsvoorziening waaraan dezelfde eisen worden gesteld als een school. Tijdens het inspectiebezoek in november 2017 heeft de inspectie aangegeven dat op verschillende onderdelen verbetering vereist is. PCPOW is gestart met een plan van aanpak opdat de Schakelklas voldoet aan de gestelde eisen waaronder het opstellen van een schoolgids en schoolplan. Tijdens het inspectiebezoek in juni 2018 heeft de inspectie geconcludeerd dat de Schakelklas voldoet aan de gestelde eisen.

Excellente scholen

Tenslotte heeft de inspectie aangegeven dat bij een volgend bezoek er scholen in aanmerking kunnen komen voor het predicaat goed. Een van de scholen, De Hoeksteen, heeft het advies ontvangen zich aan te melden als excellente school. Voorwaarde is dat deze school eerst als goed beoordeeld is. De Hoeksteen heeft derhalve een extra toezicht aangevraagd. Dit extra toezicht in juni 2018 heeft geleid tot de beoordeling goed. De school is vervolgens toegelaten tot het traject excellente scholen. In februari 2019 hoopt de school het predicaat excellente school te behalen.

Tabel 6: Resultaten nieuw waarderingskader onderwijsinspectie 2017-2018

	HOE	Schakel	PWL	PIE	DGO	DIA
Datum onderzoek	11-06-2018	5-06-18	16-11-17	17-11-17	27-11-17	14-12-17
Eindoordeel	goed	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende
Onderwijsproces						
Aanbod	goed	voldoende	-	-	goed	goed
Zicht op ontwikkeling	goed	voldoende	voldoende	-	-	goed
Didactisch handelen	goed	voldoende	voldoende	-	-	goed
Extra ondersteuning	voldoende	-	-	-	-	-
Samenwerking	goed	voldoende	voldoende	-	-	voldoende
Toetsing en afsluiting	voldoende	-	-	-	-	-
Schoolklimaat en veiligheid						
Veiligheid	goed	voldoende	-	voldoende	voldoende	goed
Pedagogisch klimaat/leerklimaat	goed	voldoende	-	voldoende	voldoende	-
Onderwijsresultaten						
Resultaten	voldoende	-	voldoende	-	-	-
Sociale en maatschappelijke competenties	voldoende	-	-	-	-	-
Vervolgsucces	voldoende	-	-	-	-	-
Kwaliteitszorg en ambitie						
Kwaliteitszorg	-	voldoende	-	goed	-	goed
Kwaliteitscultuur	-	voldoende	-	-	goed	-
Verantwoording en dialoog	-	-	-	-	-	-

goed G
 voldoende V
 onvoldoende O
 niet beoordeeld -

Tabel 7: Resultaten toezicht onderwijsinspectie in de periode 2012 - 2017

School	Datum onderzoek	indicatoren zwak	indicatoren voldoende	indicatoren goed	eindoordeel
KAM	16-12-2016	0	2	6	voldoende
REH	26-09-2016	0	1	5	voldoende
KOM	23-06-2016	0	3	5	voldoende
WEG	13-06-2016	0	2	6	voldoende
KJS	16-06-2016	0	3	6	voldoende
HOE	03-12-2014	2	12	0	voldoende
OUV	02-10-2014	0	29	4	voldoende
PWG	20-06-2013	4	10	0	voldoende
IMM	18-06-2013	5	9	0	voldoende
PMS	03-06-2013	5	32	0	voldoende
ICH	01-11-2012	4	10	0	voldoende

8.2 Conclusie

Vanaf de start van PCPOW is de conclusie dat de resultaten van het toezicht van de onderwijsinspectie op alle scholen voldoende is. Alle scholen hebben een basisarrangement. Een aantal scholen heeft voorheen wel op enkele onderdelen een onvoldoende gescoord.

Vanaf 2015 hebben de onderzochte scholen op geen enkel onderdeel een onvoldoende behaald. De scholen zijn zelfs op de meeste onderdelen met goed beoordeeld.

Per 1 augustus 2017 hanteert de inspectie een nieuw toezichtskader waarbij scholen naast een beoordeling onvoldoende of voldoende ook een beoordeling goed kunnen ontvangen.

9. Voortgang leerlingen VO na 3 jaar

9.1 Doelstelling

Het streven is dat 80% van de schooladviezen voor Voortgezet Onderwijs na 3 jaar nog overeenstemmen met de onderwijsloopbaan van de leerlingen.

De bron van dit overzicht is Scholen op de kaart. Deze openbare website biedt op verschillende terreinen data over scholen. T.a.v. de voortgang na drie jaar zijn de peildata verschillend, vandaar de kolom peildatum. Voorgaande jaren werd alleen de voortgang vermeld van leerlingen die naar het ISW gingen. Scholen op de kaart biedt de informatie aan van alle voortgezet onderwijs scholen waar leerlingen naartoe zijn gegaan. Dit geeft t.a.v. de voortgang na advisering een vollediger beeld.

Tabel 8: Percentage leerlingen PCPOW conform advies na drie jaar V.O. naar ISW

PCPOW scholen	
2012-2014 (alleen ISW)	81%
2013-2015 (alleen ISW)	86%
2014-2016 (alleen ISW)	92%
2013-2016 (alle V.O. scholen)	87%

Tabel 9: Waar zijn onze leerlingen na 3 jaar voortgezet onderwijs?

	Conform advies	hoger	lager	peiljaar
WEG	86%	0%	14%	2013
BLI	80%	6%	14%	2013
KAM	82%	7%	11%	2013
HOE	94%	3%	3%	2011
REH	93%	0%	7%	2013
KOM	84%	4%	12%	2013
KJS	89%	0%	11%	2013
OUV	81%	4%	15%	2012
PIE	90%	7%	3%	2014
PMS	92%	0%	8%	2013
PWL	90%	5%	5%	2012
PWG	85%	10%	5%	2012
PCPOW	87%	4%	9%	

9.2 Conclusie

Sinds 2016 staat op Scholen op de Kaart de voortgang van de meeste scholen vermeld. Deze data geven een volledig beeld t.a.v. het advies van alle leerlingen en de voortgang na drie jaar voortgezet onderwijs. Op dit moment is deze site nog niet volledig geactualiseerd. Vandaar dat er verschillende peildata gehanteerd dienen te worden.

In tabel 9 is af te lezen of het advies overeenkomt met de voortgang van de leerling.

De conclusie is dat de meeste adviezen (87%) overeenstemmen met de onderwijsloopbaan van de leerlingen.

10. Tussentijdse resultaten en trends

Tijdens het periodiek overleg tussen schooldirecteur, directeur onderwijs en CvB worden naast het eindresultaat ook de tussentijdse resultaten besproken. Deze tussentijdse resultaten geven trends weer over een stijgende of dalende lijn van de resultaten van de afzonderlijke groepen. Dit betreffen de resultaten van rekenen, taal en begrijpend lezen. Daarnaast worden de resultaten van groep 7 als voorspeller voor het eindresultaat voor groep 8 besproken.

Het is zaak dat de school zelf in beeld heeft welke trends zij ziet en wat dit kan betekenen voor het onderwijsaanbod.

Deze trends werden op alle scholen door de IB'er met de leerkrachten besproken. Daarnaast werden de trends op alle scholen ook in een teamvergadering gedeeld. Op deze wijze worden schoolresultaat en schoolontwikkeling een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

11. Opleidingsschool Talentum Haagland

PCPO Westland maakt samen met SCO Delft e.o. en Octant deel uit van opleidingsschool Talentum Haagland.

Het Opleidingsplan van opleidingsschool Talentum Haagland 2017-2020 heeft als motto meegekregen 'Passie voor Leren'. Het plan beschrijft een gezamenlijk visie van de opleidingsschool en maakt duidelijk hoe de begeleiding van studenten en de professionalisering van zittend personeel vorm krijgt. Om de kwaliteit van de opleiding te waarborgen is het kwaliteitsplan 'Anders evalueren' opgesteld.

Startende leraren in de eerste drie jaar van hun carrière hebben bovenschoolse bijeenkomsten gevolgd uit het inwerkprogramma 'Een goede start' met als doel het bieden van persoonlijke en professionele ondersteuning. Enkele onderwerpen die in de bijeenkomsten aan de orde zijn geweest:

- Een goede start met je groep. Hoe creëer je een positieve groep en wat is het effect hiervan op het leef- en leerklimaat in de klas
- Omgaan met en in gesprek gaan met ouders
- Timemanagement

Gecertificeerde beeldcoaches hebben met de startende leraren een beeldcoachtraject gevolgd.

In februari hebben zeven collega's de opleiding Schoolcoach afgerond en zij worden in 2018-2019 ingezet in het inwerkprogramma.

Het project Samen Leren, versterking samenwerking lerarenopleidingen en scholen, is in oktober 2017 afgesloten met een eindevenement voor alle betrokkenen van de pabo en de basisscholen van Talentum Haagland. Het eindverslag met daarin opgenomen de resultaten van dit samenwerkingsverband is door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap positief beoordeeld. Verduurzaming van de opbrengsten vindt plaats binnen de opleidingsschool.

Binnen de opleidingsschool hebben 32 studenten stage gelopen. Zij zijn in hun professionele ontwikkeling begeleid door praktijkbegeleiders en schoolopleiders op de basisschool. Studenten die hun diploma Startbekwaam hebben behaald hebben binnen PCPO Westland een baan gevonden.

12. Vooruitblik

De komende jaren krijgen de scholen met verschillende ontwikkelingen te maken. In de (school)jaarplannen wordt hier melding van gemaakt. Ontwikkelingen die ook tijd vragen. De ervaring leert dat een andere werkwijze tijd en blijvende aandacht vraagt. Een verandering echt doorvoeren, opdat deze ook geborgd is, duurt al gauw vier jaar. Hieronder de onderwerpen waar scholen mee aan de slag gaan of afgelopen jaar zijn gegaan en die hun invloed zullen hebben op het onderwijs.

- De school als lerende organisatie: scholen gaan zich meer en meer ontwikkelen als lerende organisatie. Er wordt meer samengewerkt, leerkrachten maken meer gebruik van elkaars deskundigheid. Scholen gaan meer op weg naar een professionele leergemeenschap, waarbij leerkrachten leren van elkaar en bewezen leerstrategieën worden ingezet. Dit zal ook te zien zijn in de wijze van lesgeven, waarin er meer groepsdoorbrekend gewerkt zal worden en leerlingen meer eigenaar worden van hun eigen leerproces. Dit vraagt een andere rol van de leerkracht, meer ondersteunen, uitdagen en begeleiden van leerlingen dan alleen het overdragen van lesstof. Dit wordt ondersteund door het voeren van kindgesprekken, waarbij de leerkracht samen met de leerling doelen stelt voor de komende periode. Het afgelopen jaar zijn deze ontwikkelingen op verschillende scholen ingezet. Zo is een school gestart met unit-onderwijs en wordt er op enkele scholen gewerkt met Lesson Study, waarbij leerkrachten samen lessen voorbereiden en elkaars lessen ook worden bekeken en besproken. Een van de scholen is gestart met IPC (International Primary Curriculum) waarbij er naast kennis ook aandacht is voor vaardigheden en inzicht. IPC biedt een combinatie tussen relevante kennis, vaardigheden en inzicht, waardoor kinderen beter leren omgaan met de complexiteit van de 21e eeuw. Daarnaast zijn op steeds meer scholen leerlingen aanwezig bij de rapport- en adviesgesprekken.
- Digitalisering van het onderwijs: de scholen maken steeds meer gebruik van de mogelijkheden die ICT biedt. Naast het gebruik van touchscreens in de klas, zal er steeds meer gewerkt worden met tablets waarin de leerstof op niveau kan worden aangeboden en de resultaten digitaal verwerkt worden. Een ontwikkeling die op steeds meer scholen gestart is. Deze werkwijze vraagt om meer ICT-vaardigheden, maar ook om een andere didactische aanpak.
- Ouders als educatief partner: de scholen zullen de komende jaren de ouders meer gaan betrekken bij het onderwijs. Dit betekent een andere vorm van oudergesprekken, waarbij ook de leerling een rol heeft. Het gaat dan over doelen stellen en verwachtingen benoemen tussen leerkracht, ouder en leerling.
- Begaafdheid: Alle scholen hebben een programma voor meer- en hoogbegaafdheid. De ene school is in de uitwerking verder dan de andere school. De komende jaren blijft aandacht voor begaafdheid dan ook van belang. Vanuit SPOW kunnen scholen gebruik maken van het steunpunt begaafdheid. Dit biedt de mogelijkheid onderwijs aan meer- en hoogbegaafden meer inhoud te geven en structureler in het onderwijs te verwerken. Naast aandacht voor begaafdheid wordt ook aandacht gevraagd voor talentontwikkeling, dit is meer dan alleen aandacht voor begaafdheid.
- Wetenschap en technologie: De scholen gaan de komende jaren meer en structureler aandacht schenken aan wetenschap en technologie. Daarbij is het benutten van een onderzoekende houding bij leerlingen van belang.
- Cultuur: Cultuur wordt een vast onderdeel in het onderwijs. De meeste scholen hebben nu een cultuur coördinator die zorgt draagt voor een programma en doorgaande lijn.
- Engels: Gezien het belang van de Engelse taal gaan steeds meer scholen al op jongere leeftijd Engels aanbieden. Ondertussen wordt er op 9 scholen al op jongere leeftijd Engels gegeven. Eén school is gecertificeerd als Early Birdschool.

Tenslotte

Alhoewel bovenstaande ontwikkelingen als losse aandachtgebieden worden genoemd, zal blijken dat de gebieden niet alleen overlap hebben, maar ook door elkaar lopen. Het zal de kunst zijn om niet meer tijd te besteden aan nieuwe ontwikkelingen, maar deze ontwikkelingen te verweven in het onderwijs. Dit vraagt van leerkrachten kennis te hebben van de leerdoelen en de flexibiliteit om onderwerpen in verschillende vakgebieden te laten terugkomen. Dus ook rekenvormen tijdens de gymles of taal oefeningen in een les die over geschiedenis gaat. Dit ook vanuit het gegeven dat de wereld waarin onze leerlingen opgroeien er niet een is van opgedeelde gebieden.

De scholen hebben sommige van deze ontwikkelingen al ingezet. De komende jaren is het de uitdaging dit meer in gang te zetten en in te bouwen in het onderwijs.

Gezien de positieve eindresultaten en de goede inspectierapporten mogen we deze uitdaging met vertrouwen tegemoet treden.